

ସୂଚନା ଓ ଲୋକ ସଂପର୍କ ବିଭାଗ Information & Public Relations Department

Government of Odisha, Bhubaneswar-751001

Phone : (91-674) 2536736 /2390818 (Fax)

e-mail : iprsec.or@nic.in

News ID-IPR/CEO (OD)/ 220/25-03-2025

ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ରାଜନୈତିକ ଦଳମାନଙ୍କ ସହିତ ବୈଠକ

ନିରନ୍ତର ଅବ୍ୟତନ ସମୟରେ ଭୋଟରଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ବା ବାଦ୍ ଦେବା, ବ୍ଲକ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଭୂମିକା, ନିର୍ବାଚନ ଖର୍ଚ୍ଚ ତଦାରଖ ଏବଂ ରାଜନୈତିକ ବିଜ୍ଞାପନର ପୂର୍ବ ପ୍ରମାଣୀକରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା

ଭୁବନେଶ୍ୱର : ୨୫/୦୩/୨୦୨୫

ଆଜି ଅପରାହ୍ନରେ ରାଜ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀ ଆର ସକ୍ଷ୍ମଗୋପାଳନ ରାଜନୈତିକ ଦଳମାନଙ୍କ ସହିତ ବୈଠକରେ ବିଭିନ୍ନ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆଲୋଚନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ବୈଠକରେ ବିଜୁ ଜନତା ଦଳର ଜାତୀୟ ମୁଖପାତ୍ର ଶ୍ରୀ ଅମର ପଟ୍ଟନାୟକ, ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟ କଂଗ୍ରେସ ଦଳର ଶ୍ରୀ ଶିବାନନ୍ଦ ରାୟ, ଭାରତୀୟ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପାର୍ଟି (ମାର୍କ୍ସିଷ୍ଟ) ଦଳର ଶ୍ରୀ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ କୁମାର ଦେବ, ବହୁଜନ ସମାଜ ପାର୍ଟିର ଶ୍ରୀ ମଧୁସୂଦନ ଯାଦବ, ଆମ ଆଦମୀ ପାର୍ଟିର ଶ୍ରୀ ସୁଦୀପ୍ତ କୁମାର ଦାସ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ବହୁ ସୁଚିନ୍ତିତ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ନିରନ୍ତର ଅବ୍ୟତନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମୟରେ, ସମସ୍ତ ଦାବି ଏବଂ ଆପଣି ଜନପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ଆଇନ, ୧୯୫୦ ର ଧାରା ୨୨ କିମ୍ବା ୨୩ ସହିତ, ନିର୍ବାଚନ ପଞ୍ଜିକରଣ ନିୟମ, ୧୯୬୦ ର ନିୟମ ୨୭ ସହିତ ଦାଖଲ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ଦାବି ଏବଂ ଆପଣି ଉପଯୁକ୍ତ ଫର୍ମ - ଫର୍ମ ୬, ୭ଏ, ୭, କିମ୍ବା ୮, ଯେପରି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ, ବ୍ୟବହାର କରି ନକଲ ଭାବରେ ଦାଖଲ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଭୋଟର ନାମାଙ୍କନ ଚାହୁଁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଠିକଣା ଏବଂ ବୟସ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ସହିତ ଏକ ପାସପୋର୍ଟ ଆକାରର ରଙ୍ଗୀନ ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ (୩.୫ ସେମି x ୩.୫ ସେମି) ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡିବ । ସେମାନେ ଭୋଟର ହେଲେ ଲାଲ୍ ଆବେଦନ ମାଧ୍ୟମରେ ଫର୍ମ ୬ ମାଧ୍ୟମରେ କିମ୍ବା ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀ (BLO)ଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ ହାର୍ଡ କପି ଦାଖଲ କରି ଭୋଟର ପଞ୍ଜିକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ ।

ବାଦ୍ ଦେବା (ଫର୍ମ 7), ସଂଶୋଧନ, ବାସସ୍ଥାନ ସ୍ଥାନାନ୍ତର, ଭୋଟର ତାଲିକାରେ ପ୍ରବେଶଗୁଡ଼ିକୁ ଅପଡେଟ୍ କରିବା, ଭୋଟର ପରିଚୟପତ୍ର ବଦଳାଇବା, କିମ୍ବା ଭିନ୍ନସମ ବ୍ୟକ୍ତି (ଫର୍ମ 8) ଚିହ୍ନିତ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ବାଚନ ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ଆବେଦନ କରି କିମ୍ବା ସେ ସ୍ୱତଃ ପ୍ରବୃତ୍ତ ଭାବେ ଆରମ୍ଭ କରିପାରନ୍ତି । ତଥାପି, ଭୋଟର ତାଲିକାରେ ନାମ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା କେବଳ ଏକ ଆବେଦନ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇପାରିବ; ନିର୍ବାଚନ ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିକାରୀ ନିଜସ୍ୱ ଉଦ୍ୟମରେ ନାମ ଯୋଡିପାରିବେ ନାହିଁ ।

ନିୟମ 16 ଅନୁଯାୟୀ ସଂଶୋଧନ ଅବଧି ପରି, ନିରନ୍ତର ଅପଡେସନ୍ ସମୟରେ, ନିର୍ବାଚନ ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିକାରୀ ପ୍ରାୟ ଦାବି ଏବଂ ଆପଣିଗୁଡ଼ିକର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହା ବଦଳରେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦାବି କିମ୍ବା ଆପଣିର ଗୋଟିଏ କପି ସାଧାରଣ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ନୋଟିସ ବୋର୍ଡରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୁଏ । ଆପଣି ପୋଷ୍ଟିଂ ତାରିଖରୁ ସାତ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇପାରିବ । ସାତ ଦିନର ଅବଧି ପରେ, ନିର୍ବାଚନ ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିକାରୀ ଦାବି ଏବଂ ଆପଣିଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କରନ୍ତି ।

ଭୋଟର ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ସଂଶୋଧନରେ ସ୍ପଷ୍ଟତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଏବଂ ସଠିକତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ, ନିର୍ବାଚନ କମିଶନ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ରାଜନୈତିକ ଦଳଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡା (BLA) ନିୟୁକ୍ତି କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଛନ୍ତି ।

ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡାମାନେ ଭୋଟର ତାଲିକାରେ ପ୍ରବେଶଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା, ବାଦ୍ ଦେବା, ସଂଶୋଧନ କରିବା ଏବଂ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାରେ ଯୋଗ୍ୟ ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବା ପାଇଁ ମତଦାନ କେନ୍ଦ୍ରରେ ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ରାଜନୈତିକ ଦଳ, ଏହାର ସଭାପତି, ସଚିବ କିମ୍ବା ଜଣେ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ପଦାଧିକାରୀଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ, ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡାମାନଙ୍କୁ ନିୟୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଜଣେ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ନିୟୁକ୍ତ କରିବାକୁ ପଡିବ । ଏହି ଅଧିକାରଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ଅଧିକାରୀ (CEO), ଜିଲ୍ଲା ନିର୍ବାଚନ ଅଧିକାରୀ (DEO) ଏବଂ ନିର୍ବାଚନ ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିକାରୀ (ERO) ଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଏକ ରାଜନୈତିକ ଦଳ ଏକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡା ନିୟୁତ୍ତି କରିବାକୁ ଅଧିକାର ଦେଇପାରେ । ସେମାନେ କେଉଁ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀ ପାଇଁ ଦାୟୀ ତାହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ପଡିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀ ପାଇଁ ପୃଥକ ପ୍ରତିନିଧି ମଧ୍ୟ ନିୟୁତ୍ତି କରାଯାଇପାରେ ।

ଅଧିକାରପ୍ରାପ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରତିନିଧି ଫର୍ମ ଆଇଡି - ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡା ୨ ବ୍ୟବହାର କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ମତଦାନ କେନ୍ଦ୍ର ପାଇଁ ନିୟୁତ୍ତି ଦେଇଥାନ୍ତି । ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡାକୁ ନିୟୁତ୍ତି ଅଧିକାରୀ ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀ ଠାରୁ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଭୋଟର ତାଲିକାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଂଶର ଏକ ମୁଦ୍ରିତ କପି ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ପଡିବ । ପ୍ରାଧିକରଣ ଫର୍ମଟି କାଲିରେ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସାଧାରଣତଃ, ଭୋଟର ତାଲିକାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶରେ ଜଣେ ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡା ନିୟୁତ୍ତି କରାଯାଏ । ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡା ସେହି ଅଂଶରେ ଜଣେ ପଞ୍ଜିକୃତ ଭୋଟର ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, କାରଣ ସେମାନେ ମୃତ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ଭୋଟରଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ସହିତ ପ୍ରବେଶଗୁଡ଼ିକ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଆଶା କରାଯାଏ ।

ଯଦି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମତଦାନ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକ ସମାନ ମତଦାନ କେନ୍ଦ୍ର ପରିସରରେ ଅବସ୍ଥିତ, ତେବେ ଏକ ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡାକୁ ଭୋଟର ତାଲିକାର ଅନେକ ଅଂଶରେ ନିୟୁତ୍ତି କରାଯାଇପାରେ । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶ ପାଇଁ ଫର୍ମ ରେ ପୃଥକ ପ୍ରାଧିକରଣ ଆବଶ୍ୟକ ।

ନିୟୁତ୍ତି ହେବା ପରେ, ଜଣେ ଆଇଡି - ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡା ୨ ସଂଶୋଧନ ଅବଧିପରେ ସେମାନଙ୍କର ଭୂମିକାରେ ଜାରି ରଖନ୍ତି ଯଦି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜନୈତିକ ଦଳ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ନାମାଙ୍କନ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇ ନଥାଏ କିମ୍ବା ସେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ବାଚନମଣ୍ଡଳୀରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ଭୋଟର ଭାବରେ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଆନ୍ତି ।

ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ, ସ୍ଥାନୀୟ ପ୍ରାଧିକରଣ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ PSU କର୍ମଚାରୀମାନେ ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡା ଭାବରେ ସେବା କରିବାକୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ।

ନିୟୁତ୍ତି ପରେ, ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଭୋଟ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାନରେ ନିୟୁତ୍ତି ଅଧିକାରୀ ବା ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିୟୁତ୍ତି ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବେ ।

ନିୟୁତ୍ତି ଅଧିକାରୀ/ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀ କେବଳ ନିୟୁତ୍ତି ପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପରେ ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡାକୁ ଭୋଟର ତାଲିକାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଂଶ(ଗୁଡ଼ିକ)ର ଏକ ମୁଦ୍ରିତ କପି ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡାମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ଭୋଟର ତାଲିକା କପିଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ବାଚନ ପଞ୍ଜିକରଣ ନିୟମ, ୧୯୬୦ ର ନିୟମ ୧୧ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ରାଜନୈତିକ ଦଳଗୁଡ଼ିକୁ ମାଗଣାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କପି ସହିତ ସମାନ । ସିଇଓ/DEO/ERO ଦ୍ୱାରା ଦଳକୁ CD ଫର୍ମାଟରେ ଦ୍ୱିତୀୟ କପି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ।

ଯଦି କୌଣସି ରାଜନୈତିକ ଦଳ ଭୋଟର ତାଲିକାର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଂଶ ପାଇଁ ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡାକୁ ନିୟୁତ୍ତି କରନ୍ତି ନାହିଁ, ତେବେ ସେହି ତାଲିକା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ଏହା ବଦଳରେ, ଜଣେ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଦଳର ପ୍ରତିନିଧି ନିର୍ବାଚନ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ଏହାକୁ ସଂଗ୍ରହ କରିପାରିବେ, ଯେଉଁଠାରେ ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡାକୁ ନିୟୁତ୍ତି କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ସେମାନେ ନାହାଁନ୍ତି ସେଗୁଡ଼ିକର ଏକ ତାଲିକା ଦାଖଲ କରିପାରିବେ ।

ଏକ ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ୧୦ ଟି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦାଖଲରେ ଆବେଦନ ଫର୍ମର ଏକ ତାଲିକା ଏବଂ ବିବରଣୀର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଯାଞ୍ଚ ନିଶ୍ଚିତ କରୁଥିବା ଏକ ଲିଖିତ ଘୋଷଣା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ଜଣେ ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡା ସାରାଂଶ ସଂଶୋଧନ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ୩୦ରୁ ଅଧିକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରନ୍ତି, ତେବେ ନିର୍ବାଚନ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ ଅଧିକାରୀ/ସହାୟକ ନିର୍ବାଚନ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ ଅଧିକାରୀ ଏକ କ୍ରମ-ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ନିୟୁତ୍ତି ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡା ବିନା ରାଜନୈତିକ ଦଳଗୁଡ଼ିକ ଏକକ ଭାବରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ରାଜନୈତିକ ଦଳର ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡା ଦାବି ଏବଂ ଆପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଚାର ଦିନଗୁଡ଼ିକ (ସାଧାରଣତଃ ଛୁଟିଦିନ) ରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀମାନେ ଆବଶ୍ୟକ ସଂଶୋଧନ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡା ସହିତ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଭୋଟର ତାଲିକା ସମୀକ୍ଷା କରିବେ ।

ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡାମାନେ ଘର ଘର ସର୍ଭେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ ମୃତ ଏବଂ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ଭୋଟରମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିପାରିବେ ଏବଂ ନିୟୁତ୍ତି ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏକ ଯାଞ୍ଚ ତାଲିକା ଦାଖଲ କରିପାରିବେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡିବ ଯେ ସୂଚନା ସଠିକ, କାରଣ ମିଥ୍ୟା ଘୋଷଣା ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ଆଇନ, ୧୯୫୦ର ଧାରା ୩୧ ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ।

ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡା ଭୋଟରମାନଙ୍କୁ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ତାଲିକା ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଏବଂ ସଂଶୋଧନ, ବିଲୋପ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପାଇଁ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ଉଚିତ । ସେମାନେ ଆଗାମୀ ଯୋଗ୍ୟତା ତାରିଖରେ ଯୋଗ୍ୟ ହେବାକୁ ଥିବା ଭୋଟରମାନଙ୍କୁ ଆଗୁଆ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରିବା ଉଚିତ ।

ମୁଦ୍ରା ଭଳି ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତି ବ୍ୟତୀତ ସଂଶୋଧନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମୟରେ ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡା ନିୟୁତ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯଦି ଏକ ନୂତନ ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡା ନିୟୁତ୍ତି ହୁଏ, ତେବେ ପୂର୍ବ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ରୋଲ୍ କପି ରେଫରେନ୍ସ ପାଇଁ ବୈଧ ରହିବ, ଏବଂ କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ କପି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

ରାଜନୈତିକ ଦଳଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ବୁଥ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏଜେଣ୍ଡାମାନଙ୍କୁ ଫଟୋ ପରିଚୟ ପତ୍ର ଜାରି କରିପାରିବେ, ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ନିୟୁତ୍ତି ପାଇଁ ଦାୟୀ ଅଧିକାରପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇପାରେ ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମାଟରେ ନିର୍ବାଚନ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିବରଣୀ ଦାଖଲ କରିବାରେ ବିଫଳତାକୁ ନିର୍ବାଚନ ନିୟମାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଏବଂ ରାଜନୈତିକ ଦଳ ସେମାନଙ୍କର ନିର୍ବାଚନ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଖର୍ଚ୍ଚର ଏକ ରେକର୍ଡ ରଖିବା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ବାଚନ କମିଶନ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିବରଣୀ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।

ସଂଲଗ୍ନ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟରେ ଦାଖଲ ନ କରିବାର ପ୍ରକୃତିର ଏକ ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ଅନୁପାଳନରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ତ୍ରୁଟି, ପ୍ରକ୍ରିୟାଗତ ବିସଙ୍ଗତି ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ଯେକୌଣସି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ବିଗତ ୨୦୨୪ ମସିହା ନିର୍ବାଚନରେ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ରାଜନୈତିକ ଦଳର ୧୪ଜଣ ବିଧାୟକ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ନିର୍ବାଚନ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିବରଣୀ ଦାଖଲ କରି ନାହାନ୍ତି ବୋଲି ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀ ଆର ସହଗୋପାଳନ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ଭାରତୀୟ ନିର୍ବାଚନ କମିଶନ ମିଡିଆ ପ୍ରମାଣୀକରଣ ଏବଂ ମନିଟରିଂ କମିଟି (MCMC), ବିଜ୍ଞାପନର ପୂର୍ବ ପ୍ରମାଣୀକରଣ ଏବଂ ଦେୟମୁକ୍ତ ଖବର ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଜାରି କରିଛନ୍ତି, ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟଙ୍କ ୧୩ ଏପ୍ରିଲ ୨୦୦୪ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପରେ, ସମସ୍ତ ରାଜନୈତିକ ଦଳଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରିଣ୍ଟ, ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଗଣମାଧ୍ୟମ ସମେତ ବିଭିନ୍ନ ଗଣମାଧ୍ୟମ ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ ପ୍ରକାଶନ କିମ୍ବା ପ୍ରସାରଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଯେକୌଣସି ପ୍ରକାରର ରାଜନୈତିକ ବିଜ୍ଞାପନ ପାଇଁ ପୂର୍ବ ପ୍ରମାଣୀକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡିବ । ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ କେବଳ ନିର୍ବାଚନ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ନୁହେଁ, ବାରା ବର୍ଷ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ । ଏହି ପ୍ରମାଣୀକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଭାରତୀୟ ନିର୍ବାଚନ କମିଶନ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସାରେ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଗଣମାଧ୍ୟମ ପ୍ରମାଣୀକରଣ ଏବଂ ମନିଟରିଂ କମିଟି (MCMC): ରାଜନୈତିକ ବିଜ୍ଞାପନର ପ୍ରମାଣୀକରଣ ତଦାରଖ କରିବା ଏବଂ ଦେୟମୁକ୍ତ ଖବର ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ କମିଶନ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରରେ MCMC ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛନ୍ତି ।

ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ MCMC ରେ ଜିଲ୍ଲା ନିର୍ବାଚନ ଅଧିକାରୀ, ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାରୀ, ମଧ୍ୟସ୍ଥି ବିଶେଷଜ୍ଞ, ସାମାଜିକ ଗଣମାଧ୍ୟମ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ସମେତ ସୂଚନା ଏବଂ ପ୍ରସାରଣ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ଅଧିକାରୀ, ସ୍ଵାଧୀନ ନାଗରିକ/ସାମ୍ବାଦିକ, ଏବଂ ଡିପିଆରଓ/ଜିଲ୍ଲା ସୂଚନା ଅଧିକାରୀ ସଦସ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ଏହି କମିଟି ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ମିଡିଆରେ ରାଜନୈତିକ ବିଜ୍ଞାପନର ପ୍ରମାଣୀକରଣ, ଦେୟମୁକ୍ତ ଖବରର ଅଭିଯୋଗ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଏବଂ ଗଣମାଧ୍ୟମ ସମ୍ପର୍କୀୟ ନିୟମାବଳୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ସହାୟତା କରିବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ।

ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ଏମସିଏମସିରେ ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ଅଧିକାରୀ, ପିଆଇବି/ବିଓସିର ଏଡିଜି/ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀ, ଭାରତୀୟ ନିର୍ବାଚନ କମିଶନ ଦ୍ଵାରା ନିୟୁକ୍ତ ଜଣେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ, ଭାରତୀୟ ସୂଚନା ସେବାର ଜଣେ ଅଧିକାରୀ, ଜଣେ ସ୍ଵାଧୀନ ନାଗରିକ କିମ୍ବା ସାମ୍ବାଦିକ, ଅତିରିକ୍ତ ସିଇଓ ଏବଂ ଜଣେ ସାମାଜିକ ଗଣମାଧ୍ୟମ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଅଛନ୍ତି । ଏହା ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରମାଣୀକରଣ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଆବେଦନ ପରିଚାଳନା କରେ ଏବଂ ଦେୟମୁକ୍ତ ଖବର ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ କରେ ।

ଚିତ୍ରି ଏବଂ କେବୁଲ ନେଟୱାର୍କରେ ପ୍ରସାରିତ କିମ୍ବା ପ୍ରସାରିତ, ସିନେମା ହଲ୍, ରେଡିଓ, ସାର୍ବଜନୀନ ସ୍ଥାନ, ଇ-ସମ୍ବାଦପତ୍ର, ବଙ୍କ ଏସଏମଏସ୍, ରେକର୍ଡ ହୋଇଥିବା ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ, ସାମାଜିକ ଗଣମାଧ୍ୟମ ଏବଂ ଇଣ୍ଟରନେଟ୍ ଷ୍ଟେସାଇଟରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ରାଜନୈତିକ ବିଜ୍ଞାପନ ପାଇଁ ପୂର୍ବ-ପ୍ରମାଣୀକରଣ ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରମାଣୀକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା କେବୁଲ ଟେଲିଭିଜନ ନେଟୱାର୍କ (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଆଇନ, 1995 ଏବଂ କେବୁଲ ଟେଲିଭିଜନ ନେଟୱାର୍କ ନିୟମ 1994 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ହୁଏ, ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ସହିତ ନିଶ୍ଚିତ କରେ ଯେ ବିଜ୍ଞାପନଗୁଡ଼ିକ ଶୁଦ୍ଧତାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରେ ନାହିଁ, ନୈତିକତାକୁ ଆଘାତ କରେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ହିଂସାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରେ ନାହିଁ ।

MCMC କୁ ଦେୟମୁକ୍ତ ଖବର ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ଏବଂ ରିପୋର୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ଦାୟିତ୍ଵ ଦିଆଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଯେକୌଣସି ଖବର କିମ୍ବା ଗଣମାଧ୍ୟମ କଭରେଜ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯାହା ଖବର ପରି ଦେଖାଯାଏ କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ରାଜନୈତିକ ଦଳ କିମ୍ବା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦେୟମୁକ୍ତ ବିଜ୍ଞାପନ ଅଟେ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ନିୟମ ବ୍ୟତୀତ, ଜାତୀୟ ନିର୍ବାଚନ କମିଶନ ନିର୍ବାଚନ ସହିତ ଜଡିତ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଜାରି କରେ । ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀଗୁଡ଼ିକୁ ହ୍ୟାଣ୍ଡବୁକ୍ ଏବଂ ମାନ୍ୟୁଆଲ୍ ରେ ସଂକଳନ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଦେଖିବା ଏବଂ ଡାଉନଲୋଡ୍ କରିବା ପାଇଁ ଜାତୀୟ ନିର୍ବାଚନ କମିଶନ ର ୱେବସାଇଟ୍ <https://www.eci.gov.in/handbooks-manuals-modelchecklist>ରେ ଉପଲବ୍ଧ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଅନେକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅଛି ଯାହା ଦ୍ଵାରା ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କରାଯିବାର ନୀତି ସ୍ଥିର କରିଛି ।

ସମସ୍ତ ରାଜନୈତିକ ଦଳକୁ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କର ଅବ୍ୟତନ ଯୋଗାଯୋଗ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀ ଆର ସହଗୋପାଳନ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ।

